

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Anita Sowińska

DGO-OK.0500.10.2026.IR
4298251.17439692.14204959
Warszawa, 09-04-2026

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Posła Marcina Porzucka oraz grupy Posłów (K10INT16134).

Temat: w sprawie utrzymania czystości i porządku w gminach

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT16134 Posła Marcina Porzucka oraz grupy Posłów w sprawie utrzymania czystości i porządku w gminach przekazuję poniższe informacje.

Czy ministerstwo zamierza utrzymać w projekcie ustawy przepisy art. 6j ust. 2c-2d jako fakultatywne narzędzie pozostające w dyspozycji gmin?

Na obecnym etapie Ministerstwo Klimatu i Środowiska odstąpiło od wprowadzenia modelu opłaty uzależnionej od ilości wytwarzanych odpadów. Decyzja ta została podjęta po analizie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji publicznych oraz roboczych rozmów z przedstawicielami ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego. W toku tych konsultacji wskazywano, że w obecnych uwarunkowaniach społecznych wprowadzenie systemu bezpośredniego powiązania opłaty z ilością oddawanych odpadów może być przedwczesne. Podnoszono, że polskie społeczeństwo wciąż znajduje się na etapie stopniowego dostosowywania się do obowiązku selektywnego zbierania odpadów, a zbyt szybkie wprowadzenie mechanizmów silnie powiązanych z ilością wytwarzanych odpadów mogłoby powodować niepożądane skutki społeczne. Z tego względu uznano, że na obecnym etapie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zasadne jest skoncentrowanie się na dalszym doskonaleniu istniejących mechanizmów motywujących do prawidłowej segregacji odpadów zamiast wprowadzania nowych, bardziej złożonych metod płatniczych.

Jakie stanowiska w toku konsultacji społecznych zajęły poszczególne kategorie jednostek samorządu terytorialnego w odniesieniu do proponowanego mechanizmu?

Stanowiska jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji je reprezentujących były w tej kwestii zróżnicowane, jednak wyraźnie dominowały głosy krytyczne. W szczególności zgłoszono 130 uwag postulujących wykreślenie projektowanych przepisów, przy jednoczesnym odnotowaniu jedynie 11 uwag popierających proponowane rozwiązanie. Najwięcej zastrzeżeń zgłaszały duże miasta, związki i organizacje samorządowe oraz gminy wskazujące na praktyczne trudności wdrożeniowe. Podnoszono przede wszystkim:

- wysokie koszty wdrożenia rozwiązań technicznych, takich jak systemy identyfikacji pojemników, ważenia czy oprogramowania rozliczeniowego,
- trudności organizacyjne w zabudowie wielolokalowej, w tym w przypisaniu konkretnego strumienia odpadów do poszczególnych użytkowników,
- ryzyko sporów co do prawidłowości pomiaru i rozliczeń,
- możliwość nasilenia zjawiska podrzucania odpadów,
- brak społecznej gotowości do wdrożenia systemu.

Część samorządów dostrzegała natomiast potencjalne zalety projektowanego rozwiązania, wskazując, że mogłoby ono w przyszłości stanowić narzędzie bardziej sprawiedliwego rozliczania kosztów, zwłaszcza tam, gdzie istnieją warunki techniczne do jego wdrożenia.

Czy ministerstwo przeprowadziło analizę wpływu wdrożenia modelu opłaty opartej częściowo na pomiarze ilości odpadów na poziom selektywnej zbiórki, osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu, wysokość opłat ponoszonych przez mieszkańców?

Podstawą do zaproponowania ww. rozwiązania była ekspertyza dotycząca systemów PAYT funkcjonujących w wybranych państwach europejskich oraz wnioski jakościowe wynikające z analizy zagranicznych doświadczeń¹. Ekspertyza nie zawierała jednak szczegółowych danych liczbowych pozwalających na bezpośrednie przełożenie rezultatów tych systemów na polskie realia. Jednocześnie wskazywała ona, że rozwiązania typu PAYT mogą sprzyjać ograniczaniu ilości odpadów zmieszanych, poprawie jakości selektywnego zbierania oraz większej przejrzystości kosztowej systemu, ale wymagają odpowiedniego przygotowania infrastrukturalnego, organizacyjnego, informatycznego i społecznego, a także stopniowego wdrażania, najlepiej pilotażowego. W materiale tym podkreślono również, że skuteczność takich modeli zależy od łatwego dostępu do infrastruktury selektywnego zbierania, wsparcia finansowego dla gmin, jasnych zasad segregacji odpadów oraz rozbudowanych działań edukacyjnych, ponieważ niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców i ograniczona akceptacja społeczna stanowią istotną barierę dla wdrażania nowych rozwiązań taryfowych.

---

¹ <https://www.gov.pl/web/klimat/ekspertyza-analiza-systemow-finansowania-gospodarki-odpadami-komunalnymi-oraz-metod-egzekucji-selektywnego-zbierania-odpadow-komunalnych-w-wybranych-krajach-ue>

Czy w przypadku modyfikacji projektowanych przepisów planowane jest przedstawienie rozwiązań alternatywnych, pozwalających na indywidualizację rozliczeń w ramach nieruchomości wielolokalowych?

Na wstępie należy wyraźnie podkreślić, że zagadnienie indywidualnego rozliczania mieszkańców w zabudowie wielolokalowej nie powinno być utożsamiane z mechanizmem typu pay-as-you-throw (PAYT). Są to dwa odrębne instrumenty prawne i organizacyjne. PAYT polega na bezpośrednim powiązaniu wysokości opłaty z ilością wytwarzanych odpadów, natomiast indywidualne rozliczanie w zabudowie wielolokalowej dotyczy przypisania odpowiedzialności za sposób selektywnego zbierania odpadów do konkretnych użytkowników lokali, bez konieczności wprowadzania pełnego systemu rozliczeń ilościowych.

Projekt ustawy UD252 nie wprowadza nowych regulacji w tym zakresie, ponieważ odpowiednie przepisy obowiązują już od 2021 r. na podstawie art. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przepisy te mają charakter fakultatywny i umożliwiają gminom – w przypadku zapewnienia odpowiednich warunków technicznych – wprowadzenie systemu indywidualnego rozliczania mieszkańców lokali w budynkach wielolokalowych.

Ministerstwo nie planuje obecnie przedstawienia kolejnych rozwiązań w zakresie indywidualizacji rozliczeń w nieruchomościach wielolokalowych.

Nie oznacza to jednak rezygnacji z działań służących poprawie funkcjonowania systemu w tym obszarze. Projekt ustawy przewiduje bowiem rozwiązania, które mogą pośrednio sprzyjać większej odpowiedzialności za sposób postępowania z odpadami i poprawie jakości segregacji.

Po pierwsze zaproponowano doprecyzowanie mechanizmu informowania o naruszeniu zasad selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, tak aby gmina w sposób bardziej jednoznaczny otrzymywała informację o przypadkach niewłaściwej segregacji odpadów. Jednocześnie projekt przewiduje możliwość wszczynania postępowań w sprawie określenia wysokości opłaty również na podstawie ustaleń dokonanych w toku kontroli przeprowadzonych przez upoważnionych pracowników urzędu gminy lub straży gminną, co zwiększy skuteczność egzekwowania obowiązku selektywnego zbierania odpadów.

Po drugie zaprojektowano możliwość różnicowania stawki opłaty w zależności od frakcji odpadów w przypadku nieruchomości niezamieszkałych objętych metodą pojemnikową, co pozwoli lepiej odzwierciedlić rzeczywiste koszty zagospodarowania poszczególnych frakcji odpadów oraz wprowadzi dodatkowy bodziec ekonomiczny sprzyjający selektywnej zbiórce.

Istotnym elementem wzmacniającym motywację mieszkańców będzie również zwiększenie dostępności infrastruktury przyjmowania odpadów komunalnych. Projekt przewiduje bowiem wprowadzenie obowiązku zapewnienia przez gminy – z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań – dodatkowych, innych niż stacjonarne punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, form przyjmowania lub

odbierania wybranych frakcji odpadów. Rozwiązanie to ma na celu zmniejszenie barier logistycznych związanych z oddawaniem problemowych frakcji odpadów, które często nie trafiają do selektywnego zbierania właśnie ze względu na ograniczoną dostępność punktów zbiórki. Zapewnienie mobilnych lub okresowych punktów odbioru bliżej miejsca zamieszkania mieszkańców powinno przełożyć się na większy poziom selektywnego zbierania tych frakcji oraz ograniczenie zjawiska ich niewłaściwego zagospodarowywania, np. poprzez wyrzucanie do odpadów zmieszanych lub porzucanie w środowisku.

Dodatkowo projekt przewiduje rozszerzenie możliwości przyjmowania odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK). Rada gminy będzie mogła postanowić o odpłatnym przyjmowaniu przez PSZOK odpadów niestanowiących odpadów komunalnych, a także o odpłatnym przyjmowaniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych.

Rozwiązania te mają na celu lepsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury systemu gospodarki odpadami oraz stworzenie dodatkowych kanałów przekazywania odpadów do legalnych i kontrolowanych strumieni zagospodarowania. W efekcie powinno to przyczynić się do zwiększenia ilości odpadów zbieranych selektywnie oraz poprawy jakości strumienia odpadów kierowanych do recyklingu, co jest kluczowe dla osiągnięcia wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska dostrzega argumenty przemawiające za poszukiwaniem w przyszłości bardziej zindywidualizowanych i motywacyjnych mechanizmów rozliczania odpadów, jednak uznaje, że obecnie polski system wymaga przede wszystkim dalszego wzmacniania jego podstaw organizacyjnych, infrastrukturalnych i edukacyjnych. Dlatego odstąpiono od projektowanych przepisów art. 6j ust. 2c-2d, koncentrując się na rozwiązaniach, które w obecnych warunkach mogą skuteczniej poprawić selektywne zbieranie odpadów i ograniczyć nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu.

Jednocześnie należy podkreślić, że stanowisko resortu w tym zakresie może ulec zmianie, w szczególności w przypadku przedstawienia przez jednostki samorządu terytorialnego jednoznacznych, dobrze uzasadnionych wniosków wskazujących na potrzebę wprowadzenia tego rodzaju rozwiązań oraz gotowość do ich wdrożenia.

Z wyrazami szacunku

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych, KPRM